

Masterclass sessie 2

Van Individueel naar Inclusief Onderwijs

Waarom merkt de leerling die jij het “moeilijkste” vindt dat jij gaat voor meer inclusief onderwijs?

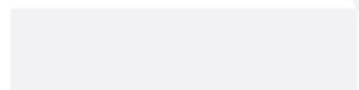
Welkom en weet je nog?

1. Masterclass gericht: “wat ga jij doen?”

1. Leren van elkaar

Wat neem jij mee om inclusiever onderwijs te realiseren

Programma

1. Carrousel	13.15-14.15
2. Bevorderende en belemmerende factoren
inclusiever onderwijs	14.15-14.35
Pauze
14.35-14.50
3. Ketendynamiek in het onderwijs	14:50-15.25
4. Samenwerking onderwijs/jeugdhulp	15.25-15.55
5. Afronding	15.55-16.00

Waaraan merkt een leerling....

Neem een leerling in gedachten.

Die jij echt moeilijk vindt.

Bloed onder de nagels vandaan...

Stel jezelf 3 vragen:

Waarom merkt deze leerling:

1. Dat jij er alles aan doet om de pedagogische relatie aan te houden?
2. Dat jij een voorstander van inclusief onderwijs bent?
3. Waarom ziet een leerling dit in jouw gedrag?

Committee on the Rights of Persons with Disabilities Concludes Thirty-First Session after Adopting Concluding Observations on Reports of Belarus, Belgium, Benin, Burkina Faso, Denmark, Ghana, Mauritius, Netherlands and Ukraine

	United Nations	CRPD/C/NLD/CO/1
	Convention on the Rights of Persons with Disabilities	Distr.: General 5 September 2024 ADVANCE UNEDITED VERSION Original: English

Committee on the Rights of Persons with Disabilities

Concluding observations on the initial report of the Netherlands*

I. Introduction

1. The Committee considered the initial report of the Netherlands¹ at its 725th and 726th meetings, held on 15 August 2024. It adopted the present concluding observations at its 747th meeting, held on 30 August 2024.
2. The Committee welcomes the initial report of the Netherlands, which was prepared in accordance with the Committee's reporting guidelines, and thanks the State party for its written replies² to the list of issues prepared by the Committee.³

Kritisch rapport: een lange weg te gaan

Dualistisch Onderwijssysteem

In Nederland bestaan regulier en speciaal onderwijs nog naast elkaar, wat in strijd is met de principes van inclusief onderwijs.

Gebrek aan Concrete Doelen

Het VN-rapport benadrukt dat Nederland concrete doelstellingen en tijdlijnen mist voor de overstap naar een volledig inclusief systeem.

Werkagenda Inclusief Onderwijs 2035

Mist belangrijke evaluatiemomenten om de voortgang te meten.

Groeiende Uitdagingen

- Toename van leerlingen in speciaal onderwijs en lange wachtlijsten.
- Vrijstellingen van leerplicht op basis van artikel 5a, vooral voor leerlingen met hoge ondersteuningsbehoefte.

Belemmeringen in het Onderwijs:

- Leraren missen training om les te geven aan leerlingen met een handicap.
- Gebrek aan redelijke aanpassingen en gespecialiseerde ondersteuning voor leerlingen met gehoorproblemen.
- Ontmoediging studenten om door te stromen naar het HBO/WO, wat hun toekomstperspectieven beperkt.

Kritisch rapport

Maar ook:

1. Stoppen van gedwongen zorg;
2. Aandacht voor de wachtlijsten met psychosociale problematiek;

Oriëntatieverschuivingen

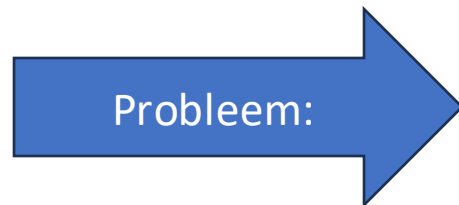
Hoe zit dat bij jou:

1. Leerlingen waar we het meeste zorg om hebben brengen **minder tijd door bij de eigen leraar** en bovendien verwachten we meer zelfstandigheid;
2. Leerlingen waar we het meeste zorg om hebben zien we veelal in gesprekken (rapport, zorg) **aandacht voor bevestiging van vermoedens** i.p.v. uitzondering zoeken.

Team-effectiviteitsmodel

Gevaar is inclusie op te lossen op de plek waar het probleem zich voordoet:

Carrousel

4 rondes

15 min.

Eerst zelf

Dan samen

Oranje, geel, groen of blauw?

Start bij de de kleur van je kaartje

Na 2 rondes: uit elke groep gaan 2 deelnemers wisselen met een andere groep

Na 60 min.

Samen bespreken belemmerende en bevorderende factoren

Carrousel: werkvorm 1

In de vorige bijeenkomst hebben we het gehad dat inclusief onderwijs begint bij jezelf. Jouw houding, jouw idee en jouw uitstraling.

Als je één ding moet noemen, wat heeft in jouw houding dan in de afgelopen tijd het verschil gemaakt om één stapje richting inclusief onderwijs te zetten?

Hanteer daarbij het perspectief van een andere collega: wat heeft hij of zij aan jou gezien dat het verschil maakte?

Stap 1: voor jezelf 5 min

Stap 2: Wissel uit

Stap 3: Vat jullie opbrengsten samen

Carrousel: werkvorm 2

2. In de vorige bijeenkomst hebben we uitgebreid gesproken over het hypothesenmodel. Je stelt altijd 5 hypothesen en als je met ouders bent 7. We hebben je gevraagd om dit uit te proberen.

Beschrijf één voorbeeld waarin je dit hebt uitgeprobeerd en wat daarin voor jou de werkende elementen waren en wat je de komende tijd zou willen leren hierover.

Stap 1: voor jezelf 5 min

Stap 2: Wissel uit

Stap 3: Vat jullie opbrengsten samen

Carrousel: werkvorm 3

In de vorige bijeenkomst spraken we over verschillende metaforen, over de rol van ketens en de stappen die je maakt in de praktijk.

Noem twee zaken die je uit de vorige bijeenkomst hebt gehaald (niet zijnde het hypothesenmodel) en wat je daarmee hebt gedaan en hoe je dat hebt uitgetprobeerd.

Beschrijf dit voor jezelf (5 min)

En wissel uit + leg dit vast

- Metaforen
- Rol van ketens
- Stappen in de praktijk

Carrousel: werkvorm 4

In de vorige bijeenkomst hebben we uitgebreid gesproken over defensieve routines en de bingo-kaart:

Welke defensieve routines om zaken vooral niet te doen:

Niet helpende gedachten of overtuigingen die de komst van Inclusiever onderwijs tegen houden.

- Verzamel in 10 minuten als groep minimaal 13 van deze defensieve routines/redenen die je tegenkomt in je organisatie.
- Neem vervolgens 5 minuten de tijd om deze te ordenen van 'reële angst' naar 'niet reële angst'.

Bevorderende en belemmerende factoren

Wat valt ons op bij de opbrengsten van het carousel als we kijken naar bevorderende en belemmerende factoren voor inclusiever onderwijs (pag. 129)

Pauze

Ketens

Drie functies van ketens

Selectie

Helpt bij de afweging voor de toegang tot ondersteuning naar (de juiste) leerlingen.

Efficiëntie

Ontworpen om dit proces snel te doorlopen en leerlingen op de juiste plek te krijgen

Beheersbaarheid

Zorg en ondersteuning kunnen worden gepland en georganiseerd in een keten

Ketens in het onderwijsland

Ketens in het onderwijsland

1. **Slachtoffer eigen succes**

Verwijzingen geven een opluchting, maar lossen niet altijd het probleem op (volverklaringen, wachtlijsten)

2. **Druk naar achteren**

Verantwoordelijkheid verschuift steeds verder van de leraar & daarmee weg van de pedagogische relatie en context waarin ondersteuning nodig is

Ketens in het onderwijsland

- 3. Achterkant bepaalt blik aan de voorkant**
Oplossingen aan de achterkant worden de standaard voor de hele keten zonder zicht op de context

Ketens in het onderwijsland

De-relationalisatie en individualisering

- **Doorbreken van pedagogische relatie** tussen leerling en leraar
- Verschuiving van het **zien van de leerling in zijn/haar context** naar het **behandelen van het kind als een individueel probleem** dat moet worden doorverwezen.

Verlies van context

- Gericht op **oplossen van problemen buiten de context** van de klas/school.
- **complexiteit** van de situatie wordt niet altijd erkend
- Minder aandacht voor **oplossingen** die binnen de **bestaande omgeving** zouden kunnen werken.

Ketens in het onderwijsland

Fragmentatie van verantwoordelijkheid

- **Niemand** voelt zich verantwoordelijk voor het **gehele proces of de uitkomst**.
- **Iedere stap** behandelt slechts **een deel van het probleem**, wat leidt tot een gebrek aan overzicht en integrale oplossingen.

Aanzwellende bureaucratie

- Creëren van een systeem waarin problemen worden **gestandaardiseerd en vastgelegd in protocollen en procedures**.
- **Inefficiëntie**, langdurige **wachttijden** en complexe verwijzingsprocessen die niet altijd bijdragen aan **daadwerkelijke oplossingen**.

Ketens in het onderwijsland & inclusie

Het doorbreken van het werken en denken vanuit ketens draagt eraan bij om de focus te verschuiven naar pedagogische relaties en contextuele oplossingen.

Ketens in het onderwijsland & inclusie?

Wel	Niet
Erbij halen	Doorverwijzen
Gericht op het handelen van de volwassenen/leraren en andere betrokkenen rondom het kind	Gericht op het individuele kind
Leraar en mentor als eigenaar, zonder het gevoel er alleen voor te staan	Geen eigenaarschap bij volwassenen
Denken in groepen die oplossingen en betekenis bieden	Ketens die de leerling of jongere verplaatsen naar een ander domein of specialisme
Actie in de eigen context op het moment dat signalen zichtbaar worden	Lang wachten en pas als het erg genoeg is doorverwijzen
Versterken van de kundigheid van volwassenen en het verrijken van de context	Hameren op het onderscheid of de verantwoordelijkheid (taken of financiering) tussen onderwijs en jeugdhulp of hiervoor de rekening bij elkaar neerleggen
Leren om te gaan met eigen problematiek, verdragen	Belofte van het oplossen van problematiek
Normaliseren van problemen door kennis te vergaren over leeftijdsadequate ontwikkeling en de verschillen in ontwikkelingstempo (relatieve leeftijdseffect)	Medicalisering door overvraging of gerichtheid op de afdeling
Snel, actief, betrokken	Afwachtend, ketenprincipes
Werkhypothesen (5-7)	Diagnostiek
Partners betalen en uitdagen bij te dragen aan de ontwikkeling en het verleggen van de aansturing en verantwoordelijkheid	Op basis van negatieve prikkels betaald krijgen en verantwoord worden (wie betaalt die bepaalt).
Onderwijsaanbod vanuit einddoelen/eindtermen afstemmen op het instroomniveau/vaardigheden van de klas/groep in relatie tot ambitieuze doelen	Methode, leerlijn of standaard programma ('s) volgen
Versterken van self efficacy (voordoelen, samenwerken en ondersteunen van leerkrachten)	De expert vertelt je op afstand/papier hoe het moet
Ontwikkeling kent circulariteit	Ontwikkeling gaat lineair
Bekostiging die past bij een brede pedagogische opdracht	Leerling x tarieffinanciering

Oplossingsrichtingen

1. Erbij halen

2. Eigenaarschap: pedagogische relatie

3. Acties in de eigen context

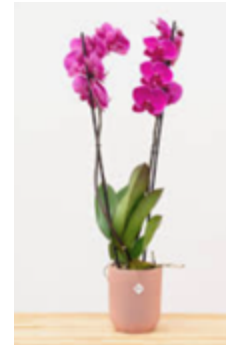

Oplossingsrichtingen

4. Versterken contextdeskundigheid

5. Normaliseren

6. Flexibiliteit in programma

Oplossingsrichtingen

7. Denken in groepen (overeenkomsten in verschillen in plaats van individuele oplossingen

The assumption is that everyone benefits from the same supports. This is equal treatment.

Everyone gets the supports they need (this is the concept of "affirmative action"), thus producing equity.

All 3 can see the game without supports or accommodations because the cause(s) of the inequity was addressed. The systemic barrier has been removed.

8. Alle partners uitdagen om bij te dragen in de context

Oplossingsrichtingen

9. Van ideaal naar zweet op de rug

10. Versterken self-efficacy

11. Bekostiging voor een brede basis

Denk aan je laatste OPP of beleidsplan

Kijk naar de verschillende oplossingsrichtingen in het plan dat je hebt gemaakt.

- Welke elementen heb je erin verwerkt?
- Welke zou je willen aanpassen (inwisselen)
- Welke elementen zou je willen toevoegen

1. Erbij halen
2. Eigenaarschap: pedagogische relatie
3. Acties in de eigen context
4. Versterken contextdeskundigheid
5. Normaliseren
6. Flexibiliteit
7. Denken in groepen (zoek de overeenkomsten in de verschillen)
8. Alle partners zijn betrokken en dragen bij in de context
9. Onderwijsprogramma geeft antwoord op onderwijsbehoefte
10. Versterken self-efficacy
11. Bekostiging pedagogische basis

Over de streep

- Welke oplossingsrichtingen zijn toepasbaar/pas je al toe in jouw organisatie?
- Welke dilemma's kom je daarin tegen/ben je daarin tegen gekomen?
- Welke oplossingen heb je hiervoor gevonden?

Wat verwacht je van (jeugdhulp)partners in je organisatie?

1. Maak een lijstje van uitgangspunten die je mee wilt nemen voor de samenwerking met jeugdhulppartners in jouw organisatie.
 2. Wissel uit: en kom samen tot een lijst van max. 10 punten
 3. Bekijk de acht oplossingsrichtingen rondom het doorbreken van het denken en organiseren in ketens.
 - Welke hiervan kom je tegen in jullie lijstje?
 - Welke aanvullingen zou je nog willen doen?
 4. Bekijk het concept van samenwerken met partners van het IvIO
 - Welke overeenkomsten zie je?
 - Welke verschillen zie je ?
-